

lade mig at bemærke, at det forekommer mig, at den ærede Forslagsstiller med samme Veretigelse som den, hvormed han anfører disse Punkter, ogsaa kunde have anført andre. Han kunde f. Ex. med selvsamme Veretigelse, men efter min Mening med fuldkommen Ret, have forlangt en Opgivelse af, hvor stort Eleantallet i hver Klasse skulde være, en Opgivelse om Skoleinventariets Besskaffenhed, om hvilke Skolebøger der skulde bruges, og mangfoldige andre Ting. Hele § 2. omhandler efter min Overbeviisning en Sag, som Lovgivningsmagten ikke skal give sig af med; det er tværtimod en reen AdministrationsSag, og jeg kan derfor ikke troe, at dette Lovforslag vilde faae Majoritet for sig, hvis det forelaa til endelig Behandling i den Form, hvori det nu er affattet. Ogsaa med Hensyn til § 3 er der Anledning nok til at see, at det virkelig er Sandhed, hvad Forslagsstilleren selv gjorde opmaerksom paa i Begyndelsen af sit Foredrag, nemlig at han ikke har kunnet magte den Opgave, hvorpaa han har begyndt. Det følger ligefrem af sig selv, at naar de Betingelser, som foreskrives de private Skolebestyrere, for at de kunne faae Ret til at holde Afgangsexamen ved deres Skoler, ikke blive opfyldte, vil Ministeren være i sin gode Ret, naar han tager Bevillingen tilbage. Dette er udtrykt i den sidste Deel af § 3 som Punkt 1, men i Punkt Nr. 2 siges endog, at Bevillingen skal kunne tages tilbage, „naar Underviisningen føres eller Skolen sthyres paa en Maade, som er nedbrudende for Disciplenes kristelige Tro eller maa give dem Forargelse“. Den ærede Forslagsstiller maa tillade mig at spørge ham om, hvad han forstaaer ved „kristelig Tro“. De forstjellige Religionspartier opstille deres Læresætninger som overeensstemmende med den kristelige Tro; det gjør f. Ex. Quækerne, Methodisterne og selv Mormonerne. Udtrykket „den kristelige Tro“ er et altfor vagt Begreb til at stille det saaledes hen, at Kultusministeren, naar Underviisningen ikke svarede til den, skulde være berettiget til at tage Bevillingen tilbage. Det vilde forekomme mig langt mere bestemt udtrykt, naar der var sagt: „naar Underviisningen føres paa en Maade, der efter Folketjensens Tro er nedbrudende for Disciplene“. —

Jeg skal indskrænke mig til disse faa Bemærkninger og henstille til andre Medlemmer, der muligvis bedre end den ærede Forslagsstiller og jeg kunne magte denne Opgave, at udtale sig om Sagen.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Ministeriet troer at være i Besiddelse af al den Bemundigelse, som det i den her omhandlede Retning behøver, og jeg skal i den Henseende tillade mig at henvise til den Bekjendtgjørelse af 13de Mai 1850, som den ærede Forslagsstiller selv har citeret. Jeg skal ligeledes tillade mig at bringe i Erindring, at Rigsdagen tidligere har erklæret sig enig i, at de her omhandlede Spørgsmaal rettest henhøre under administrativ Afgjørelse. Bekjendtgjørelsen af 18de September 1855, sammenholdt med, hvad der passerede paa Rigsdagen i 1854, vil indeholde tilstrækkeligt Beviis i saa Henseende. I Henhold til, hvad jeg saaledes har anført, troer Ministeriet ikke at kunne gaae ind paa at yde sin Medvirking til, at det foreliggende Forslag kan blive ophøiet til Lov.

Udsig: Der er Meget i den Tanke, som ligger til Grund for nærværende Forslag, hvormed jeg kan samstemme, men jeg troer rigtig nok ikke, at denne Tanke finder nogen heldig Løsning deri. Naar den ærede Forslagsstiller har yttret, at han har indbragt Forslaget for at faae det flaaet fast, at Lovgivningsmagten skal have Indflydelse paa Ordningen af Skolevæsenet, maa jeg tilstaae, at det, efter den Udvikling, han selv gav, forekommer mig, at dette vil være aldeles overflødig, thi Rigsdagen har iforveien den i saa Henseende fornødne Magt, saaledes som det udtrykkeligt er udtalt i det Citat af en tidligere Ministers Ytringer, som blev oplæst. Der er ingen Tvivl om, at Rigsdagen har det i sin Magt, naar den ønsker at sætte et andet Princip for den lærde Underviisning istedetfor det, som nu er lagt til Grund, at tage Initiativet og fremkomme med Lovforslag derom. Naar der imidlertid ikke hidtil har været forelagt Rigsdagen Noget med Hensyn til de Forandringer, som ere gjorte i det lærde Skolevæsen, forekommer det mig